

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 18P/21/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7520200435
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mária Benková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2020:7520200435.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie sudkyňou JUDr. Máriou Benkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletú Q. Q., R.. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné nám. 9, Košice dieťa rodičov J. Q., R.. XX.XX.XXXX, T.Č.. D. I., U.Á. XA O. Š. P., R.. XX.X.XXXX, D. W. XX, v konaní o zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

M e n í rozsudok Okresného súdu Košice - okolie č. k. 9P/62/2011-46 zo dňa 29.5.2012 v časti upravujúcej vyživovaciu povinnosť otca k maloletej Q. Q., R. XX.XX.XXXX tak, že zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletej Q. zo sumy 30 € na sumu 80 € mesačne, ktorú je povinný hradiť vždy do 20. dňa v mesiaci vopred k rukám matky počnúc dňom 22.1.2020.

Dlžné výživné na mal. Q. za obdobie od 22.1.2020 do 31.10.2020 vo výške 466,13 € súd povoľuje splácať otcovi v mesačných splátkach po 30,- € spolu s bežným výživným až do vyrovnania, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

V prevyšujúcej časti návrh matky zamieťa.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka podaním doručeným súdu dňa 22.1.2020 navrhla zvýšenie výživného na maloletú Q. zo sumy 30 € na sumu 110 € od podania návrhu. Návrh odôvodnila tým, že rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 11C/137/2008 zo dňa 14.9.2010 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach č.k. 7CoP/138/2010 z 21.6.2010 súd zvýšil vyživovaciu povinnosť otca k mal. dieťaťu. Býva v nájomnom byte, v obci I. aj s terajším priateľom, K. K., ktorý pracuje v lese ako traktorista. Má ešte jedného syna F. Q.. R..X.X.XXXX, ktorý pochádza zo vzťahu so Š.V. C.V., T. D. W.. Je nezamestnaná, momentálne sa stará o svoju babku, ktorá žije v obci W.. Jej mesačný príjem je 430,- eur. Poberá prídavky na maloleté deti vo výške 48,90 eur mesačne, iný príjem nemá. Rodinné výdavky sú mesačný nájom za byt 220.- eur, elektrina a plyn 112,- eur mesačne. Obеды v škole pre dve maloleté deti uhrádza vo výške 48.- eur mesačne. Výdavky na cestovné do školy pre maloletú Q. uhrádza vo výške 40,- eur mesačne. Otec maloletého dieťaťa sa so svojou dcérou nestretáva, nekontaktuje ju. Výživné na maloleté dieťa platí sporadicky. Naposledy jej bola vyplatená vyživovacia povinnosť voči maloletej Q. v mesiaci október. Maloletá Q. navštevuje Základnú školu 5. ročník v obci D.. Do školy cestuje autobusom. Jej zdravotný stav je dobrý. Otec maloletej podľa jej informácií pracuje. Vzhľadom k tomu, že od poslednej úpravy výživného prešlo 8 rokov a pomery sa podstatne zmenili na strane maloletej, trvá na zvýšení vyživovacej povinnosti otca na dcéru.

2. Otec sa k návrhu nevyjadril.

3. Kolízny opatrovník v správe z 3.6.2020 uviedol, že spisová dokumentácia maloletej Q. Q. je na úrade vedená od roku 2008. Maloleté dieťa pochádza z družobného vzťahu J. Q., R.. XX.XX.XXXX, U. Č..X, I., V.. J. - V. O. Š. P., R.. XX.XX.XXXX, D. W. Č.. XX, V.. J. -V.. Úrad vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti matky. Matka, J. Q., žije v bytovej jednotke v nájomnom byte. Byt pozostáva z troch izieb, kuchyne a príslušenstva. Domácnosť je plne elektrifikovaná, má prívod pitnej vody, plyn je zavedený. Maloleté deti obývajú spoločnú izbu. V izbe sa nachádzajú samostatné lôžka, stôl, stoličky, televízor, nábytok a hračky. Maloletá Q. sa pripravuje na vyučovanie za jedálenským stolom v obývacej izbe. Domácnosť je zariadená štandardným nábytkom a predmetmi osobnej potreby. V čase zisťovania pomerov bola hygiena domácnosti na dobrej úrovni. V domácnosti sú vytvorené vhodné podmienky pre odpočinok dieťaťa, jeho záujmy a prípravu na vyučovanie. Matka je nezamestnaná, evidovaná na ÚPSVaR Košice. Z úrovne úradu poberá peňažný príspevok na opatrovanie v súvislosti so zabezpečením opateru svojej matky X. N., vo výške 430,35 Eur mesačne a rodinné prídavky na maloleté deti vo výške 49,90 Eur mesačne. Matka mesačne uhrádza za ubytovanie, plyn a energie 334 Eur, stravu, hygieny a ošatenie vo výške 200 Eur. Iné príjmy a vyživovacie povinnosti matka nemá. Úrad vykonal sociálne zisťovanie v domácnosti otca. Otec, Š. P. trvale bytom W. Č.. XX žije spolu so svojim otcom v trojizbovom rodinnom dome, ktorého vlastníkom a zároveň užívateľom je jeho otec. Domácnosť je zariadená štandardným nábytkom a predmetmi osobnej potreby. Hygiena domácnosti je na primeranej úrovni. Otec je živnostník presný názov uviesť nechcel. Otec nevie uviesť svoj príjem nakoľko závisí od predaja zákaziek. Mesačné náklady, ktoré pozostávajú aj z výdavkov na pohonné hmoty, internet, mobil, inkaso a iné uviesť nevie. Maloletá Q. je žiačkou piateho ročníka v Základnej škole v D.. Výchovno-vzdelávacie výsledky dosahuje priemerné. Stravuje sa v školskej jedálni. Podľa udania matky je maloletá Q. zdravá. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam navrhuje, aby súd po prevedenom dokazovaní a vypočítaní účastníkov konania, zo strany otca zvýšil výživné na maloletú Q. primerane jeho možnostiam a schopnostiam, ako aj odôvodneným potrebám maloletej, nakoľko od poslednej úpravy výživného uplynulo viac ako osem rokov, maloletá Q. navštevuje druhý stupeň základnej školy a aj z tohto dôvodu sa náklady na výživu a zabezpečenie odôvodnených potrieb maloletej podstatne zvýšili.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, vyjadrením kolízneho opatrovníka, oboznámením listinných dôkazov a oboznámením pripojených spisov tunajšieho súdu č.k. 9P/4/2015, 9P/62/2011 a zistil nasledujúci skutočný stav.

5. Matka pri výsluchu na pojednávaní uviedla, že výdavky na maloletú sa postupne zvyšujú, maloletá rastie, otec dieťaťa sporadicky posielal výživné po 30 €, dala na neho trestné oznámenie, vtedy doplatil celý zvyšok. Odkedy podala tento návrh tak platí pravidelne, teda od januára 2020, ale len tých 30 €. Žije v 3-izbovom podnájme s priateľom K. K., s mal. synom F. a s mal. Q.. Ich výdavky na bývanie sú 218,03 € za podnájom, za elektrinu, plyn, internet a TV platia 114 €, okrem toho oblečenie, hygiena, stravovanie, a iné. Ona je opatrovateľkou svojej starej mamy, ktorá žije v W., tam ju chodí opatrovať, a to od 1.11.2019. Opatrovateľský príspevok poberá v aktuálnej výške 476 € a prídavky na dve deti v celkovej výške 49,90 €. Na malol. F. jeho otec pravidelne prispieva sumou 70 €. Jej priateľ pracuje v lese zarába 500 - 520 €, má 3 deti, na ktoré platí spolu 150 €. Čo sa týka otca mal. Q. Š. P. vie, že býva na č.d. XX s družkou, tento dom si prerába, on má peniaze, majú spoločné dve deti. Je živnostník, je vyučený vodár - kúrenár, výšku jeho príjmu uviesť nevie, ale svojej desaťročnej dcére kúpil mobil za 200 €. Otec maloletú nekontaktuje žiadnym spôsobom, nekupuje jej žiadne darčeky na sviatky ani na Vianoce, posielal iba tých 30 €. Cestovné dobíja dcére na kartu asi 20 € mesačne, ďalej má výdavky na stravu, oblečenie, obuv, do školskej jedálne zaplatila od septembra do decembra manipulačný poplatok 8 eur, zatiaľ je strava bezplatná, údajne od januára 2021 sa bude platiť za stavu, vtedy bude musieť zaplatiť 12 € manipulačný poplatok, okrem stravného, ďalej hygienické potreby, maloletá chodí aj na krúžky v W., na futbal a hasičský krúžok. Tieto sú však bezplatné. Matka na záver uviedla, že by súhlasila s tým, aby súd zvýšil minimálne na 80 € výživné a dlh, aby otec splácal po 30 € mesačne.

6. Kolízny opatrovník v stanovisku na pojednávaní uviedol, že od poslednej úpravy výživného uplynulo dlhé obdobie a potreby maloletej Q. sa odvtedy podstatne zvýšili, preto je v záujme maloletého dieťaťa zvýšiť výživné zo strany otca.

7. Podľa potvrdenia Sociálnej poisťovne z 25.2.2020 rodičia maloletej nie sú poberateľmi dávok z úrovne sociálnej poisťovne. Matka predložila potvrdenie o poberaní peňažného príspevku za opatrovanie od 12/2019 vo výške 430,35 €, potvrdenie o poberaní prídavku na dve deti v roku 2019 vo výške

48,68 €, potvrdenie o poberaní dávky v hmotnej núdzi do decembra 2019 vo výške 284,70 €. Podľa výpisu zo živnostenského registra otec podniká pod obchodným menom Š. P. - CS Stav, IČO: 51967057 s miestom podnikania W. XX v predmetoch podnikania vodoinštalérstvo a kúrenárstvo, výroba a opracovanie jednoduchých výrobkov z kovu, kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod) od 17.9.2018. Podľa lustrácie v sociálnej poisťovni je otec od 1.7.2020 registrovaný ako SZČO.

8. Z pripojeného spisu Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P/4/2015 súd zistil, že matka dňa 9.1.2015 iniciovala zvýšenie výživného zo strany otca, toto konanie bolo zastavené pre späťvzatie uznesením z 21.10.2015. Zo spisu Okresného súdu Košice - okolie č.k. 9P/62/2011 súd zistil, že vyživovacia povinnosť otca k maloletej Q. bola naposledy upravená rozsudkom z 29.5.2012 tak, že súd znížil vyživovaciu povinnosť otca na sumu 30 € mesačne počnúc 1.2.2012.

9. Podľa § 78 ods. 1 a 3 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v účinnom znení (ďalej len „zákon o rodine“), dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

10. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

(2) Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

(4) Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

(5) Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

11. Podľa § 75 ods. 1 zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

12. Predpokladom zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov v tých skutočnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že naposledy bola vyživovacia povinnosť otca určená v roku 2012, odvtedy došlo zmene na strane maloletého dieťaťa, keďže maloletá navštevuje druhý stupeň základného vzdelávania, pričom pri poslednom určení výživného začala navštevovať materskú školu. Potreby dieťaťa postupne rástli jej vekom a navštevovaním školských zariadení vyššieho stupňa, ako aj dochádzaním na základnú školu mimo bydliska. Hoci aj na strane matky došlo k zvýšeniu príjmu na 476 € oproti pôvodnému stavu, kedy bola na rodičovskej dovolenke so synom. Matka musela za posledných 8 rokov, kedy sa výživné zo strany otca nemenilo, pokrývať zvyšujúce sa potreby dieťaťa v plnej miere sama. Otec na výzvu súdu ohľadom jeho príjmov a výdavkov nereagoval. Kolíznej opatrovníčke uviedol, že je síce živnostník, avšak nechce uviesť obchodné meno pod ktorým podniká a ani nevie svoje príjmy a výdavky. Súd zistil, že je živnostníkom už od 17.9.2018 a následne od 1.7.2020 už je aj registrovaný ako platiteľ poisťného do sociálnej poisťovne. Otec sa na uspokojovaní potrieb maloletej okrem zasielaného výživného nijakým spôsobom nepodieľa, nekontaktuje maloletú, nezasiela jej darčeky a neposkytuje jej starostlivosť.

13. Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, pričom prihliadol k odôvodneným potrebám maloletej ako aj k tomu, kto z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom je ich zákonnou povinnosťou a trvá, kým dieťa nie je schopné samé sa živiť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča neberie súd do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je smerodajná životná úroveň každého z rodičov, preto platí prvoradá premisa, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. Náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojenie

jeho potrieb. Medzi tieto základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školských povinností, preprava, poplatky, prípadne primerané náklady na mobilný telefón, ako aj potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvoj jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, čiže všetky potreby nevyhnutné pre život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa, jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečiť dieťaťu primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti rodičov.

14. Súd dospel k záveru, že od poslednej úpravy výživného nastala kvalifikovaná zmena pomerov odôvodňujúca zvýšenie výživného v rozsahu zodpovedajúcom rozhodnutiu súdu, prihliadol na potencionálne možnosti otca, pri maloletej na vek a s tým súvisiace potreby, tiež nástup a dochádzanie na II. stupeň základnej školy. Určenie zvýšeného výživného na mal. dieťa z 30 € na 80 € súd považuje za adekvátne schopnostiam otca, a potrebám dieťaťa.

15. Matka žiadala zvýšenie výživného od podania návrhu, t.j. od 22.1.2020 súd vyčíslil dlh na výživnom k 31.10.2020 na 466,13 € (alikvótna časť za január 2020 - za 10 dní: $1,613 \times 10 = 16,13€$ + $2/20 - 10/20 - 9x$ po 50 €). Súd dáva do pozornosti, že zákon neupravuje splatnosť nedoplatkov výživného. Sumu dlžného výživného súd uložil otcovi plniť v splátkach po 30,-€ spolu s bežným výživným až do vyrovnaní, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku so súhlasom matky. V prevyšujúcej časti návrh matky na zvýšenie výživného zamietol.

16. O trovách konania účastníkov súd rozhodol v súlade s § 52 CMP a to podľa všeobecnej zásady o náhrade trov konania v mimosporových veciach, teda, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Košiciach prostredníctvom Okresného súdu Košice - okolie (§ 355 ods. 1 a § 362 ods. 1 Civilného sporového poriadku).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§363 Civilného sporového poriadku).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.